

Helsinki 12.9.2022

Dnro 103/03/22

Viite: Lausuntopyyntö 1.9.2022

Asia: rakennuksen nimi

Jämsän kaupunki
suunnittelija Katja Lahtinen

Lausunto rakennukselle suunnitellusta nimestä *Koskelo*

Jämsän kaupunki pyytää Kotimaisten kielten keskukselta lausuntoa nimikilpailulla saadusta nimiehdotuksesta *Koskelo*. Nimi on tulossa toimistorakennukselle, jossa toimivat Jämsän kaupungin elinvoimapalvelut (muun muassa tonttipalvelut, tilapalvelut, kaavoitus ja karttapalvelut) ja talouspalvelut. Samassa rakennuksessa toimivat myös Fimlab-laboratorio ja Jämsänkosken kuntoutus oy, jotka eivät ole Jämsän kaupungin hallinnoimia palveluita. Rakennus on entinen Jämsänkosken kaupungintalo, ja sitä on viime vuosina kutsuttu *Kenraalintien virastotaloksi* osoitteensa mukaan.

Suositus

Kotimaisten kielten keskus suositaa, että virastotalosta käytetään jatkossakin sen sijainnin kertovaa ja talon käyttötarkoitusta kuvaavaa nimeä *Kenraalintien virastotalo*. Myös *Kenraalintien toimistotalo* on mahdollinen, jos yksityisten toimijoiden osuus rakennuksessa on suurempi kuin julkisten.

Emme pidä tarkoituksenmukaisena, että julkishallinnon toimintoihin käytettävälle rakennukselle otetaan käyttöön nimi, 1) josta ei pysty päättelemään, että nimi viittaa rakennukseen, 2) joka ei kerro, minkä tyyppisiä palveluita taloon on sijoitettu ja 3) joka sekoittuu helposti kaupallisiin nimiin.

Jos nimi *Koskelo* suosituksestamme huolimatta otetaan käyttöön, on nimessä ymmärrettävyyden ja käytettävyyden takia hyvä olla perusosa *talo* tai *virastotalo*, joka kertoo, millaiseen kohteeseen nimi viittaa: *Koskelotalo*, *Virastotalo Koskelo*.

Perustelemme suositusta seuraavasti:

Julkishallinnon nimistä tulisi muodostaa hallintolain 9. pykälän mukaan mahdollisimman asiallisia, selkeitä ja ymmärrettäviä. Toimivat julkishallinnon nimet kuvaavat kohdettaan ja kertovat olennaista tietoa siitä. Niiden on hyvä erottua mahdollisuuksien mukaan kaupallisten toimijoiden nimistä. Kohdettaan kuvaavat nimet selkeyttävät ja tehostavat viestintää ja lisäävät luottamusta julkishallintoon. Usein kaikkein toimivin julkishallinnon nimi kertoo, millaisesta kohteesta on kyse ja missä se sijaitsee (esimerkiksi *Jämsän lukio*, *Kuoreveden terveysasema*, *Länkipohjan urheilukenttä*).

Suositamme, että kaikissa julkishallinnon nimissä käytetään perusosaa, joka tukee nimen ymmärrettävyyttä ja käytettävyyttä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että esimerkiksi oppilaitoksen

nimen on hyvä sisältää sana *koulu*, sairaalan nimen sana *sairaala* ja urheilupuiston nimen sana *urheilupuisto*.

Rakennus, jonka nimestä lausuntoa pyydetään, on toimistorakennus, jossa sijaitsee kaupungin palveluja, ulkoistettu terveydenhuollon laboratorio ja yksityinen yritys. Lausuntopyyntö perusteella vaikuttaa siltä, että suuri osa rakennuksen pinta-alasta on julkisten palvelujen käytössä. Siksi taloa voi kutsua perustellusti *virastotaloksi*, vaikka siellä on myös joitakin kaupallisia toimijoita. Jos *virastotalon* kuitenkin koetaan rajaavan yksityiset palvelut nimen ulkopuolelle, myös merkitykseltään laajempi *toimistotalo* on mahdollinen.

Koskelon kaltaiset nimet, jotka eivät ensikuulemalta kerro mitään kohteestaan, ovat tyyppillisiä muun muassa yksityisten kauppakeskusten niminä. Tällaiset nimet ovat viime aikoina yleistyneet myös julkishallinnossa rakennusten niminä. Erityisesti monitoimitalojen tai palvelupisteiden nimet saattavat olla tällaisia silloin, kun rakennus sisältää monia, keskenään erityyppisiä kuntalaisille suunnattuja palveluita. Samassa rakennuksessa voi olla esimerkiksi koulu, kirjasto, muita kulttuuripalveluita ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. Tällaisissa tapauksissa rakennuksessa tarjottavia palveluita kuvaavasta nimestä tulee helposti joko liian pitkä tai yksipuolinen. Silloin kun palveluita kuvaava nimi ei ole ollut mahdollinen, emme kuitenkaan ole ensisijaisesti suosittaneet käyttöön *Koskelon* kaltaisia nimiä, jotka eivät anna kohteestaan mitään tietoa. Sen sijaan olemme suosittaneet nimiä, jotka ilmaisevat rakennuksen sijainnin ja kertovat palveluiden moninaisuudesta (esimerkiksi *Siuntion monitoimitalo* ~ *Siuntion monitoimikeskus*).

Lausunnon kohteena olevalla rakennuksella on jo käytössä nimi *Kenraalintien virastotalo*, jossa määriteosa *Kenraalintie* on rakennuksen osoitteena toimivan tien nimi. Tämä nimi täyttää hyvin ne edellä mainitut kriteerit, joita toimivalta julkishallinnon nimeltä edellytetään. Siksi nimen *Koskelo* käyttöönotto ei näkemyksemme mukaan ole tarpeen. Nimeä perustellaan sanan *koskelo* yhteydellä Jämsänkosken epäviralliseen nimeen *Koski*, mutta rakennuksen nimenä se on huomattavasti epäinformatiivisempi kuin *Kenraalintien virastotalo*. *Kenraalintien virastotalo* saatetaan hahmottaa nimen sijaan kuvaavaksi nimitykseksi, mutta julkishallinnossa juuri kuvaava nimitys yksilöi usein parhaiten kohteensa.

Kehotammekin pohtimaan, kuinka tarpeellista asiakkaille ja työntekijöille on, että julkishallinnon rakennuksella on erillinen erisnimi. Usein riittää, että kerrotaan tietyn kohteen tai palvelun osoite. Esimerkiksi Kotimaisten kielten keskus sijaitsee Helsingissä osoitteessa Hakaniemenranta 6. Samassa virastotalossa on monia muitakin julkishallinnon toimijoita, mutta rakennukselle ei tarvita erillistä nimeä. Tarvittaessa voidaan puhua *Hakaniemenrannan virastotalosta*, joka kertoo kuulijalle olennaista tietoa kohteestaan.

Nimikilpailujen järjestämisestä voi lukea verkkosivuiltamme ohjeesta *Julkinen nimistö ja nimikilpailut*: https://www.kotus.fi/ohjeet/nimistonsuunnittelun_ohjeita/julkinen_nimisto_ja_nimikilpailut.

Ulla Onkamo
suomen kielen nimistönhuoltaja

Salli Kankaanpää
kielenhuolto-osaston johtaja